

[Taanquist]

bør bestå, en konklusion, jeg ikke tror man var kommet til, hvis man allerede i 1970 skulle have taget beslutningen.

Når man i dag skal tage beslutningen, er det, efter at vi nu i 10 år har haft lejlighed til at se, hvorledes forholdene ville udvikle sig, når man på samme tid havde det folkevalgte amtsråd og statsamtet, men adskilt fra hinanden.

De 10 år, der er gået siden kommunalreformen, har vist, at der ved siden af de lokale opgaver, der løses af amtsrådene, findes opgaver, der mest hensigtsmæssigt løses af en lokal statslig myndighed. Vi må også indse, at det ikke alle er opgaver, som borgerne ønsker løst af en folkevalgt myndighed, og de senere års offentlige diskussion har ikke altid været ført med det formål at indgyde tillid til de folkevalgte organer. Må jeg alene henvise til det ofte fremførte argument vedrørende ankesager, at det er de samme mennesker, der sidder begge steder.

I den form, statsamtterne havde forud for kommunalreformen, var de ikke populære i de kommunale råd, ikke mindst fordi et folkevalgt organ med en kongelig udnævnt embedsmand som formand virkede forkert i en tid, da man på alle måder ønskede at styrke det folkevalgte element. Derfor fornemmer jeg også, at den almindelige opfattelse omkring 1970 var, at statsamtterne burde nedlægges. Man troede vel dengang, at amtsrådet med den nye folkevalgte formand ville være i stand til at løse alle lokale problemer. Man valgte at bibeholde amtmanden og statsamtterne, men nedskar deres opgaver væsentligt. En del blev tilbage, og en del blev ændret i formen, mens nogle overgik til andre myndigheder, især amtsrådene.

Den fordeling, der således har fundet sted af opgaverne, har stort set virket heldigt. De sager, der er blevet tilbage, drejer sig især om ægteskabssager og sager om fri proces o. lign. De løses tilfredsstillende af statsamtet, og den almindelige mening er, at dér bør de blive.

En af de opgaver, der har ændret form, og som en overgang så ud til at blive den mest problematiske, var tilsynet med kommunerne. Det var klart for alle, at kommunerne ikke ville godkende, at det fremtidige tilsyn med kommunerne forblev hos amtsrådene, og man var enig om, at det heller ikke var praktisk med det fjerne indenrigsministerium

som tilsynsmyndighed. Derfor accepterede man tilsynsrådet med amtmanden som formand og 4 amtsrådsmedlemmer som menige medlemmer, men det var bestemt uden glæde, man gjorde det. Tiden har vist, at denne form for tilsyn har skabt stor tilfredshed både hos borgere, der har ment, at en sag var forkert behandlet, hos kommunalbestyrelsesmedlemmer, der har haft en mulighed for at få efterprøvet visse procedurespørgsmål, og ikke mindst hos de kommunale myndigheder, der har haft mulighed for at indhente gode råd under den primærkommunale sagsbehandling.

Selv om mange opgaver således tilsyneladende har fundet en tilfredsstillende løsning, vil jeg dog håbe, at regeringen vil være meget åben over for, hvilke opgaver der i øvrigt kan henlægges til den lokale statslige administration.

Indenrigsministeren nævner også i sin redegørelse om statsamtternes fremtid, at amtmanden ofte bruges som formand for lokale nævn og kommissioner. Jeg mener, det er en overvejelse værd, om dette i alle tilfælde er heldigt, og omvendt, om det måske i andre tilfælde kunne gøres obligatorisk. Det sidste betvivler jeg godt nok, men man bør være åben over for spørgsmålet.

Samtidig bør man benytte lejligheden til at tage op til overvejelse, om visse blandede statslige og amtskommunale organer, som man fik oprettet i forbindelse med kommunalreformen, også virker på den mest hensigtsmæssige måde.

Indenrigsministeren har også i sin redegørelse beskæftiget sig med, hvilket navn man fremtidig burde hæfte på den lokale statslige administration, og selv om det kan lyde som en bagatel, tror jeg, det er et meget vigtigt spørgsmål, ikke mindst fordi der bør være en mulighed for borgeren for ud fra navnet at kunne aflæse, hvad der er hvad. I det mindste må man kunne kende forskel på tingene. At bibeholde udtrykket statsamt er ikke heldigt. Det vil uvilkårligt i daglig tale blive forkortet til amtet, som vi allerede kender det i dag, og uheldigvis er der mange, der også om amtsrådene og amtskommunerne bruger den fejlagtige betegnelse amterne. Uden at jeg selv skal bidrage med noget forslag på indeværende tidspunkt mener jeg dog, at vi fremtidig må kunne skelne mellem på den ene side det folkevalgte amtsråd og det geo-